

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowany przez dyrektora Oddziału (...) w Ł. odmówił W. P. wypłaty odsetek w związku z przyznaniem prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu decyzji podniesiono, że Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 21 czerwca 2017 roku w sprawie VIII U 920/17 przyznał W. P. prawo do emerytury rolniczej od dnia 16 kwietnia 2015 roku. Od powyższego wyroku Kasa złożyła apelację, a Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 26 września 2017 roku w sprawie III AUa 1118/17 oddalił apelację. Wykonując wyrok – decyzją z dnia 13 października 2017 roku przyznano ubezpieczonemu emeryturę rolniczą, a wynikające z niej należności zostały przekazane w dniu 25 października 2017 roku. Wraz z emeryturą została podjęta także wypłata dodatku pielęgnacyjnego. Wypłata świadczenia nastąpiła zatem w terminie nie przekraczającym 30 dni od wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny. Z uwagi na to, że sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, a organ rentowy dochował terminu wynikającego z przepisu art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - odmówiono ubezpieczonemu wypłaty odsetek.

/decyzja – k. 10 akt KRUS/

Wnioskodawca W. P. w dniu 28 grudnia 2017 r. złożył odwołanie od powyższej decyzji organu rentowego i wniósł o uwzględnienie żądania o przyznanie odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie niezrealizowanego świadczenia za okres od dnia

16 kwietnia 2015 roku do dnia 25 października 2017 roku. W uzasadnieniu ubezpieczony podniósł, że Sąd Okręgowy dysponował takim samym materiałem dowodowym jak organ rentowy, a zatem mógł od razu przyznać mu prawo do emerytury.

/odwołanie – k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podniósł, że ani Sąd Okręgowy, ani Sąd Apelacyjny nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego w zakresie ustalenia ostatniej okoliczności istotnej w sprawie przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury.

/odpowiedź na odwołanie – k. 6-7/

Na rozprawie w dniu 16 maja 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/oświadczenia pełnomocników stron- e –protokół – 00:01:07 – 00:10:40 – płyta CD k.15/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 kwietnia 2015 roku W. P. złożył wniosek o emeryturę. Do wniosku załączył m.in. oświadczenia świadków, że od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1983 roku pracował w gospodarstwie rolnym żony L. P..

/wniosek- k. 119, oświadczenia – k.126-127 akt emerytalnych KRUS/

Decyzją z dnia 7 maja 2015 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w T. odmówił W. P. prawa do emerytury rolniczej, gdyż nie podlegał on ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu przez wymagany okres, tj. co najmniej 25 lat. Wnioskodawca udokumentował staż pracy w rolnictwie wynoszący 20 lat, 10 miesięcy i 18 dni w okresach od 24 lipca 1974 roku do 30 czerwca 1977 roku, od 1 stycznia 1984 roku do 31 grudnia 1988 roku oraz od 1 stycznia 1997 roku do 11 grudnia 2009 roku. Organ rentowy nie uznał okresu pracy w gospodarstwie rolnym małżonki od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1983 roku z powodu braku danych odnośnie podlegania i opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze we wskazanym czasie. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy także wskazanych w decyzji

okresów zatrudnienia poza rolnictwem oraz okresu służby wojskowej, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi, gdyż wnioskodawca urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku.

/decyzja - k. 132 akt emerytalnych KRUS /

Od powyższej decyzji, ubezpieczony złożył w dniu 22 maja 2015 roku odwołanie, wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury rolniczej poprzez zaliczenie do okresu pracy w rolnictwie okresu od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 31 grudnia 1983 roku.

/odwołanie - k. 2 akt VIII U 920/17/

Wyrokiem z dnia 14 października 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII 1526/15 Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie W. P.. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że nie ma podstaw do uznania do uprawnień emerytalnych okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 1983 roku z uwagi na to, że we wskazanym okresie ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniu rolniczemu i nie opłacał z tego tytułu składek. Ponadto w spornym okresie był zatrudniony na stanowisku blacharza w Spółdzielni Pracy (...) w Ł.. Z uwagi natomiast na to, że wnioskodawca jest osobą urodzoną po dniu 31 grudnia 1948 roku, to zgodnie z art.20 ust.3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku – nie ma prawnej możliwości zaliczenia mu do okresu ubezpieczenia rolniczego okresów kiedy to podlegał ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik.

/wyrok z dn. 14.10.2015 r. z uzasadnieniem - k. 14 i k. 16-21 akt o sygn. VIII U 920/17/

Sąd Apelacyjny w Łodzi, na skutek apelacji W. P. wyrokiem z dnia 2 marca 2017 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 2206/15 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania za drugą instancję. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny podniósł i szczegółowo uzasadnił, że nieuprawnione jest stanowisko organu rentowego, że nieopłacenie składek przez wnioskodawcę na własne ubezpieczenie emerytalne rolników w spornym okresie wyklucza obecnie możliwość jego uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej, gdyż w tamtym czasie nie odprowadzono indywidualnych składek na ubezpieczenia rolnika, jego małżonka, czy też innego domownika. O możliwości zaliczenia tego okresu do uprawnień decydują inne przesłanki ustawowe określone w art. 20 ust. 1 pkt.2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku, a które dotychczas nie zostały w sprawie ustalone. Poza tym Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że przepis art.20 ust.3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia 20 grudnia 1990 roku nie daje podstaw do wyłączenia z okresów rolniczego ubezpieczenia okresów wymienionych w art. 20 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy, jeżeli rolnik (wspólnie pracujący z nim małżonek) z mocy przepisów powołanej wyżej ustawy z dnia

27 października 1977 roku o zaopatrzeniu emerytalnym i innych świadczeniach dla rolników indywidualnych i ich rodzin, a także późniejszej ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych podlegał obowiązkowo ubezpieczeniu rolniczemu, niezależnie od podlegania ubezpieczeniom społecznym ze stosunku pracy. Sąd Apelacyjny wskazał, że ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji, kierując się zasadą bezpośredniości postępowania winien dopuścić dowód z zeznań świadków, których pisemne zeznania zostały załączone do akt emerytalnych wnioskodawcy oraz ewentualnie inne zgłoszone przez strony dowody na okoliczność prowadzenia w spornych latach przez żonę wnioskodawcy gospodarstwa rolnego i pracy wnioskodawcy w tym gospodarstwie.

/wyrok z dnia 02.03.2017r. z uzasadnieniem – k. 61- 64 odwrót akt o sygn. VIII U 920/17/

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 21 czerwca 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt VIII 920/17 Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. P. prawo do emerytury rolniczej od dnia 16 kwietnia 2015 roku. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań świadków oraz wnioskodawcy wynika, że w spornym okresie od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 31 grudnia 1983 roku skarżący pracował w gospodarstwie rolnym, co pozwala na zaliczenie tego okresu do stażu pracy w rolnictwie na podstawie art. 20 ust. 1 pkt. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z dnia

20 grudnia 1990 roku.

/wyrok z dn. 21.06.2017 r. z uzasadnieniem - k. 96 i k. 100-103 akt o sygn. VIII U 920/17/

Sąd Apelacyjny w Łodzi, wyrokiem z dnia 26 września 2017 roku w sprawie o sygn. akt III AUa 1118/17 oddalił apelację organu rentowego.

/wyrok z dnia 26.09.2017 r. z uzasadnieniem – k. 128, 137-144 akt o sygn. VIII U 920/17/

Odpis powyższego wyroku wraz z uzasadnieniem organ rentowy otrzymał w dniu 24 października 2017 roku.

/potwierdzenie odbioru – k. 146 VIII U 920/17/

Decyzją z dnia 13 października 2017 roku Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wykonując prawomocny wyrok Sądu przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury rolniczej od dnia 16 kwietnia 2015 roku, wskazując, że do emerytury przysługuje dodatek pielęgnacyjny. Termin płatności emerytury rolniczej ustalono na dzień około 25 każdego miesiąca. Należność za okres od dnia 16 kwietnia 2015 roku do dnia 31 października 2017 roku została wypłacona w dniu 25 października 2017 roku.

/decyzja k.1- 1 odwrót akt KRUS/

W dniu 20 listopada 2017 r. ubezpieczony złożył wniosek o wypłatę odsetek od niewypłaconej w terminie emerytury wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym za okres od dnia 16 kwietnia 2015 roku do dnia 31 października 2017 roku, począwszy od terminu jego miesięcznej płatności do dnia wypłaty.

/wniosek – k. 8-9 akt KRUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 listopada 2017 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowany przez dyrektora Oddziału (...) w Ł. odmówił W. P. wypłaty odsetek w związku z przyznaniem prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu decyzji podniesiono, że Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 21 czerwca 2017 roku w sprawie VIII U 920/17 przyznał W. P. prawo do emerytury rolniczej od dnia 16 kwietnia 2015 roku. Od powyższego wyroku Kasa złożyła apelację, a Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 26 września 2017 roku w sprawie III AUa 1118/17 oddalił apelację. Wykonując wyrok – decyzją z dnia 13 października 2017 roku przyznano ubezpieczonemu emeryturę rolniczą, a wynikające z niej należności zostały przekazane w dniu 25 października 2017 roku. Wraz z emeryturą została podjęta także wypłata dodatku pielęgnacyjnego. Wypłata świadczenia nastąpiła zatem w terminie nie przekraczającym 30 dni od wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny. Z uwagi na to, że sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego, a organ rentowy dochował terminu wynikającego z przepisu art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - odmówiono ubezpieczonemu wypłaty odsetek.

/decyzja – k. 10 akt KRUS/

Powyzszy stan faktyczny był w sprawie niesporny, nadto Sąd Okręgowy ustalił go na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy zasługuje częściowo na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie, czy organ rentowy zasadnie odmówił wnioskodawcy wypłaty odsetek od należnego wyrównania emerytury za okres od dnia 16 kwietnia 2015 roku do dnia 31 października 2017 roku.

Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 2017r., poz. 2336 z zm.) zasady zwrotu nienależnie pobranych świadczeń oraz ustalania odsetek za opóźnienia w wypłacie świadczeń określają przepisy emerytalne oraz przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa. W myśl z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2017 r. poz. 1778 z zm.), jeżeli ZUS nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia w terminach prawem przewidzianych, jest obowiązany do wypłaty odsetek w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które ZUS nie ponosi odpowiedzialności. Organ rentowy jest zatem obowiązany do zapłaty odsetek w wysokości określonej przepisami prawa cywilnego wówczas, gdy nie dokona wypłaty świadczeń w terminach przewidzianych w przepisach dotyczących ich przyznawania i wypłacania w następstwie okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., sygn. II UK 214/02, LEX nr 57164).

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pozostaje w bezpośrednim związku z art. 118 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2017r., poz. 1383 z późn. zm.) Przepis ten w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 kwietnia 2009 roku, stanowił, że organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a powołanego przepisu). Ustawą z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 42, poz. 338) dokonano - z dniem 1 kwietnia 2009 roku - kolejnej nowelizacji ust. 1a art. 118 w ten sposób, że na końcu przepisu dopisano następującą treść: "jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego". Nowelizacja ta jest konsekwencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 roku, sygn. P 11/07 (OTK-A 2007, nr 8, poz. 97), który orzekł, iż art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS rozumiany w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy, jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Zgodnie z art. 118 ust. 2 cytowanej ustawy, jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia lub jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1. Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów (art. 118 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Jak zaznaczono wyżej - na temat art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczenia Społecznego wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 11 września 2007 roku, w sprawie o sygn. P 11/07, uznając, iż powołana regulacja (przed nowelizacją) - rozumiana w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy- jest zgodna z Konstytucją. W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny wyjaśnił, że „wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do wydania decyzji” polegać może, między innymi, na: przedłożeniu przez wnioskodawcę brakujących dowodów lub złożeniu stosownego oświadczenia (o ile zaniedbano uczynić tego we wniosku), rozstrzygnięciu (w rozmowie

osobistej, telefonicznie, faksem lub w drodze korespondencji) z wnioskodawcami, pracodawcami (płatnikami składek), urzędami oraz innymi podmiotami wątpliwości powstałych przy analizie dokumentacji, zwłaszcza dotyczącej przebiegu zatrudnienia i wysokości zarobków, ocenie rozbieżności występujących w materiale dowodowym, uzyskaniu orzeczenia lekarza orzecznika w sprawach świadczeń, do których prawo uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji, rachunkowym wyliczeniu wysokości świadczenia. Według stanowiska wyrażonego w uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego, należy zgodzić się z twierdzeniem, że przez wyjaśnienie "ostatniej niezbędnej okoliczności" trzeba rozumieć wyjaśnienie ostatniej okoliczności koniecznej do ustalenia samego istnienia prawa wnioskodawcy do świadczenia. Organ rentowy nie powinien zatem zwlekać (nawet dążąc do korzystniejszego ustalenia uprawnień zainteresowanego) z wydaniem decyzji do czasu rozstrzygnięcia okoliczności, które mogą mieć wpływ na nieznaczne podwyższenie świadczenia.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że zgodnie z brzmieniem art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zasadą jest wypłata przez organ rentowy ustawowych odsetek określonych w przepisach prawa cywilnego, jeśli organ nie dokona tej wypłaty w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy jest zwolniony jednak z obowiązku wypłaty odsetek, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności. Trybunał Konstytucyjny powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., sygn. akt I UK 159/04, OSNP nr 19/2005, poz. 308, zgodnie z którym, wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że w zakresie stosowania odsetek i związanych z nimi terminów, od których zależy ustalenie prawa do świadczenia (lub jego wysokości), organ rentowy i ubezpieczony powinni być traktowani jednakowo. Trybunał dodatkowo podkreślił, iż jeżeli odpowiedzialność leży po stronie organu rentowego, termin do wydania decyzji i wypłaty świadczenia powinien być liczony od daty, w której organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien wydać decyzję, a ubezpieczony powinien mieć prawo do odsetek za stosowny okres.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy kwestionując żądanie wnioskodawcy przyznania odsetek za nieterminowe przyznanie i wypłatę emerytury stwierdził, że decyzja z dnia 13 października 2017 roku wykonująca wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia

26 września 2017 roku została wydana w trzydziestodniowym terminie od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, a taką okolicznością zdaniem organu rentowego jest data wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny. Ponadto organ rentowy podniósł, iż ani Sąd Okręgowy w swoim wyroku z dnia 21 czerwca 2017 roku, ani też Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 26 września 2017 roku nie stwierdziły odpowiedzialności organu rentowego.

Rozstrzygnięcie Sądu w niniejszym procesie sprowadza się zatem do zbadania, kiedy zostały ustalone wszystkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji przyznającej prawo do emerytury rolniczej W. P., a także czy w chwili ustalania uprawnień ubezpieczonego do świadczenia z ubezpieczenia społecznego na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 września 2017 roku istniały takie okoliczności, które zwalniałyby organ rentowy od odpowiedzialności za wypłatę odsetek za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia, innymi słowy, czy organ mógł wydać wcześniej pozytywną dla wnioskodawcy decyzję.

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należy uwzględnić żądanie wnioskodawcy w zakresie prawa do odsetek za czas opóźnienia w wypłacie należnych mu świadczeń od dnia 21 lipca 2017 roku.

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy - kwestionując wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 czerwca 2017r. w sprawie VIII U 920/17, prawidłowość którego to wyroku potwierdził w swoim orzeczeniu Sąd Apelacyjny w Łodzi - powinien liczyć się z odpowiedzialnością za opóźnienie w wypłacie świadczenia po upływie 30 dni od ogłoszenia tego wyroku, a w sytuacji gdy apelacja organu rentowego jako nietrafna niepotrzebnie przedłuża proces sądowy narażając

ubezpieczonego na brak środków do życia i wielokrotnie zmuszając do zaciągania pożyczek, aby mieć środki do życia. Takie działanie organu rentowego można w ocenie Sądu potraktować jako działanie zawinione i uzasadniające przyznanie prawa do odsetek od przyznanego świadczenia, lecz dopiero po upływie 30 dni od ogłoszenia wyroku Sądu Okręgowego i wyjaśnienia ostatniej okoliczności pozwalającej na wypłatę świadczenia.

Z uwagi na powyższe należy zdaniem Sądu przyjąć, iż rozstrzygnięcie ostatniej kwestii koniecznej dla ustalenia uprawnień W. P. do emerytury, czyli dokonanie czynności niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego, nastąpiło z dniem wydania przez Sąd Okręgowy w Łodzi wyroku przyznającego skarżącemu prawo do świadczenia – 21 czerwca 2017 roku. Ustalenie to prowadzi natomiast do stwierdzenia – jak już wyżej podniesiono, że termin określony w art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po upływie, którego organ rentowy obowiązany jest do zapłaty odsetek, upłynął w dniu 20 lipca 2017 roku.

Na przeszkodzie przyznaniu odsetek w żadnym razie nie stoi też podnoszona przez pozwanego okoliczność braku orzeczenia o odpowiedzialności pozwanego w wyroku przyznającym prawo do świadczenia. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia

24 marca 2011 r. w sprawie I UZP 2/11 (pub. OSNP 2011/19-20/255, LEX nr 784338, Biul. SN 2011/3/25, M.P.Pr. (...)) brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia (podobnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku, w wyroku z dnia 9 maja 2013 r., sygn. akt III AUa 1700/12, LEX nr 1322434).

Nie jest natomiast zasadne roszczenie wnioskodawcy, co do wypłaty odsetek od każdego miesięcznego świadczenia za okres od 16 kwietnia 2015 roku do 30 czerwca 2017 roku – od terminu jego płatności i w tym zakresie jego żądanie podlegało oddaleniu. Rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu odwoławczym uzasadnione było bowiem ustaleniami, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, z uwagi na ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed tym organem. Brak jest, zatem obowiązku organu rentowego do wypłaty odsetek od przyznanego świadczenia od daty jego przyznania (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2009 roku UK 345/08 OSNP 2010/23-24/293).

Reasumując, wszelkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji były organowi rentowemu znane w dacie ogłoszenia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi tj. w dniu 21 czerwca 2017 roku.

W związku z powyższym spełniona została dyspozycja przepisu art. 85 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy, a mianowicie organ rentowy ustalając prawo do świadczenia decyzją z dnia 12 października 2017 roku, ustalił je z przekroczeniem 30 dniowego terminu licząc od wydania wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 czerwca 2017 roku.

Stwierdzić zatem należy, że wypłacenie wnioskodawcy w opóźnionym terminie emerytury powinno zostać zrekompensowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych odsetkami ustawowymi określonymi przepisami prawa cywilnego - stosownie do 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W tym stanie faktycznym i prawnym, Sąd zmienił zatem zaskarżoną decyzję z w ten sposób, że przyznał skarżącemu prawo do wypłaty odsetek od wyrównania świadczenia za okresy:

- od dnia 16 kwietnia 2015 roku do dnia 30 czerwca 2017 roku - od dnia 21 lipca 2017 roku do dnia zapłaty,
- od dnia 1 lipca 2017 roku do dnia 30 września 2017 roku od dnia 26 każdego miesiąca od kwoty wyrównania świadczenia za dany miesiąc do dnia zapłaty (termin płatności emerytury ustalono na dzień 25 każdego miesiąca.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić natomiast należy, iż nie jest zasadne roszczenie wnioskodawcy, co do wypłaty odsetek za nieterminową wypłatę świadczenia za miesiąc październik 2017 roku, gdyż organ rentowy wypłacając świadczenie w dniu

25 października 2017 roku nie pozostawał w opóźnieniu (data płatności – 25 każdego miesiąca). Odwołanie w tym zakresie podlegało także oddaleniu.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 i § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy pouczając go sposobie i terminie wniesienia apelacji.

18.06.2018r.